

6.8.2024

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 1256/2023, adresată de Lorena Portabales Rodríguez, de cetățenie spaniolă, privind inteligența artificială și pornografia infantilă

Petiția nr. 1276/2023, adresată de G. V. L., de cetățenie spaniolă, privind utilizarea inteligenței artificiale

Petiția nr. 0245/2024, adresată de Leif Lundgren, de cetățenie suedeză, privind reglementarea inteligenței artificiale (IA) și combaterea dezinformării în UE

1. Rezumatul petiției nr. 1256/2023

Petiționara își exprimă îngrijorarea cu privire la inteligența artificială în legătură cu pornografia infantilă. Potrivit petiționarei, un exemplu clar în acest sens este faptul că au fost create o serie de sisteme de inteligență artificială care permit înlocuirea fețelor sau a corpurilor diferitelor persoane sau utilizarea datelor dintr-o bază de date pentru a genera o imagine care pare reală și care poate fi distinsă cu greu de cea originală. Acest lucru ar putea conduce la răspândirea într-o mai mare măsură a pornografiei infantile, care nu ar constitui o infracțiune, nu ar fi reală, ci creată prin intermediul inteligenței artificiale. Petiționara consideră că ar trebui să fie luate măsuri pentru a se preveni acest lucru prin inserarea unui filtru în algoritmi de inteligență artificială, care să interzică crearea de imagini sau de videoclipuri pornografice.

Rezumatul petiției nr. 1276/2023

Petiționara afirmă că, de la lansarea ChatGPT în 2022, inteligența artificială (IA) generativă a fost o problemă inevitabilă și s-a poziționat deja ca una dintre tehnologiile cu cel mai rapid nivel de adoptare din istorie. Ea recunoaște că există multe moduri prin care utilizarea inteligenței artificiale completează viețile oamenilor într-o manieră pozitivă. Totuși, este profund îngrijorată că aceasta ar putea să fie utilizată pentru a crea falsuri extrem de realiste.

Ea dă exemplul concret al unei întâmplări petrecute în Almendralejo, Spania, în care dreptul la siguranță și intimitate al unui număr de peste 30 de minore cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani a fost încălcat atunci când pe rețelele de socializare au apărut imagini nud ale acestora generate de IA. Potrivit petiționarei, aceste imagini au fost create cu ajutorul IA, prin intermediul unor aplicații precum ClothOff sau DeepNude, care sunt disponibile tuturor. Prin urmare, ea consideră că este urgent ca Uniunea Europeană să stabilească limite privind utilizarea IA, pentru a preveni utilizarea abuzivă a acesteia, care ar putea compromite viața privată și demnitatea terților.

Rezumatul petiției nr. 0245/2024

Petiționarul atrage atenția asupra riscurilor de dezinformare legate de inteligența artificială, din cauza capacității sale de a manipula totul. În special, el avertizează cu privire la pericolul dezinformării în contextul alegerilor. El sugerează sensibilizarea cetățenilor, astfel încât aceștia să înțeleagă că platformele de comunicare socială nu pot fi întotdeauna demne de încredere, reclamând că nu există sancțiuni pentru răspândirea știrilor false.

2. Admisibilitate

Petițiile nr. 1256/2023 și nr. 1276/2023 au fost declarate admisibile la 25 martie 2024.

Petiția nr. 0245/2024 a fost declarată admisibilă la 4 iunie 2024.

Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură] [fostul articol 227 alineatul (5)].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 6 august 2024

Petițiile 1256/2023, 1276/2023, 0245/2024

Comisia împărtășește preocupările exprimate de petiționară cu privire la faptul că cele mai recente progrese în domeniul inteligenței artificiale pot duce la răspândirea la scară largă a materialelor *deepfake*, inclusiv a conținuturilor foarte alarmante care prezintă pornografie infantilă sau imagini cu nuditate a femeilor și minorilor. Dreptul la demnitate, viață privată și siguranță al tuturor persoanelor este consacrat în legislația UE și în legislația națională și trebuie respectat atât în viața reală, cât și online și indiferent dacă este utilizată sau nu inteligența artificială.

În acest sens, se menționează faptul că producerea și diseminarea de materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, inclusiv materiale realiste generate prin inteligența artificială, constituie faptă penală în UE în temeiul Directivei 2011/93/UE privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile¹. La 6 februarie 2024, Comisia a prezentat o propunere de revizuire a directivei², care consolidează incriminarea unor astfel de fapte prin actualizarea definiției materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, pentru a se asigura că aceasta acoperă în mod explicit toate evoluțiile tehnologice posibile, inclusiv conținutul generat de inteligența artificială, într-un mod suficient de neutru

¹ Directiva 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile, JO L 335/1, 17.12.2011.

² Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului (COM(2024)0060), 6.2.2024.

din punct de vedere tehnologic și, prin urmare, adaptat exigențelor viitorului. În plus, în propunerea de regulament privind prevenirea și combaterea abuzului sexual asupra copiilor³ se impune companiilor să evalueze în mod sistematic și să reducă riscurile de abuz sexual asupra copiilor în cadrul serviciilor lor, în special prin implementarea noțiunii de siguranță a copiilor începând cu momentul conceperii produselor și serviciilor și, dacă prevenirea nu este suficientă, să detecteze, să raporteze, să elimine și să blocheze materialele online care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor, inclusiv materialele produse prin IA.

În ceea ce privește utilizarea abuzivă a IA pentru generarea de imagini cu nuditate fără consimțământ, este important să se menționeze Directiva (UE) 2024/1385 privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice⁴, care a fost adoptată la 7 mai 2024. Respectiva directivă este primul instrument juridic al UE care abordează aceste tipuri de violență într-o manieră globală. În acest scop, directiva furnizează un set de standarde minime privind incriminarea anumitor forme de violență (atât online, cât și offline), furnizează sprijin și protecție victimelor și îmbunătățește prevenirea și accesul la justiție. Directiva se aplică și copiilor victime și acordă o atenție deosebită nevoilor acestora, fără a aduce atingere normelor *lex specialis* privind materialele care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor. Directiva impune, printre altele, statelor membre să incrimineze partajarea de materiale cu caracter intim, adică materiale care înfățișează părțile intime ale unei persoane sau ale unei persoane implicate în activități sexuale fără permisiunea persoanei reprezentate. Aceasta include crearea unui astfel de conținut cu caracter intim utilizând IA sau Photoshop, așa-numitele materiale *deepfake* și diseminarea lor ulterioară. Cu toate acestea, interdicția de a crea și de a partaja materiale *deepfake* se aplică numai în cazul materialelor *deepfake* care înfățișează o persoană implicată în activități sexuale. În conformitate cu această directivă, statele membre trebuie să prevadă măsuri pentru eliminarea promptă a unui astfel de conținut sau pentru blocarea accesului la acesta.

În plus, colegiuitorii UE au ajuns la un acord politic cu privire la Regulamentul privind inteligența artificială⁵, primul act legislativ cuprinzător din lume privind inteligența artificială. Actul a fost votat de Parlamentul European la 13 martie 2024 și a intrat în vigoare la 1 august 2024. Scopul acestuia este de a aborda riscurile pentru sănătate, siguranță și drepturile fundamentale, sprijinind în același timp inovarea, dezvoltarea și utilizarea unor instrumente de încredere în materie de inteligență artificială în UE. Noile norme au un domeniu de aplicare orizontal și urmează o abordare bazată pe riscuri, cu cerințe proporționale în funcție de nivelul de risc al diferitelor aplicații ale IA.

³ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor de prevenire și combatere a abuzului sexual asupra copiilor (COM(2022)0209), 11.5.2022.

⁴ Directiva (UE) 2024/1385 a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, JO L, 2024/1385, 24.5.2024.

⁵ Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Legea privind inteligența artificială) (Text cu relevanță pentru SEE), JO L, 2024/1689, 12.7.2024.

Pentru materialele *deepfake*, Regulamentul privind inteligența artificială prevede obligații de transparență pentru a evita riscul de manipulare și înșelăciune. Operatorii de sisteme de IA generative vor trebui să eticheteze în mod clar materialele *deepfake* unde există asemănări semnificative cu oamenii, precum și anumite tipuri de text generate de IA și publicate cu privire la chestiuni de interes public. În plus, furnizorii de sisteme de IA generative vor trebui să implementeze soluții tehnice cum ar fi marcajele și alte metode pentru a se asigura că conținutul generat sau manipulat de IA este marcat și detectabil ca atare într-un mod eficace și fiabil, în măsura în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic.

Regulamentul privind inteligența artificială interzice, de asemenea, anumite practici deosebit de dăunătoare și abuzive. Printre acestea se numără sistemele de IA care exploatează vulnerabilitățile copiilor cu obiectivul sau efectul de a denatura în mod semnificativ comportamentul copiilor într-un mod foarte dăunător. De asemenea, vor fi interzise sistemele de IA care utilizează tehnici de manipulare sau înșelătoare în mod intenționat cu obiectivul sau efectul de a denatura în mod semnificativ comportamentul unei persoane sau al unor grupuri de persoane într-un mod foarte dăunător. Interdicțiile vor deveni aplicabile la șase luni de la intrarea în vigoare a actului legislativ, și anume de la 2 februarie 2025.

Comisia va emite orientări pentru a oferi securitate juridică și exemple concrete de aplicații care ar putea face obiectul acestor interdicții. La elaborarea orientărilor, Comisia va analiza dacă aplicațiile de IA care creează materiale ce conțin abuzuri sexuale asupra copiilor ar putea face obiectul acestei interdicții ca aplicații care exploatează vulnerabilitățile copiilor și pot fi utilizate pentru a constrânge, a forța, a amenința copiii sau a le influența în alt fel comportamentul într-un mod care le poate dăuna în mod semnificativ, inclusiv punându-le în pericol siguranța, integritatea fizică și psihologică și dezvoltarea personală. În pregătirea orientărilor, Comisia va analiza, de asemenea, dacă aplicațiile IA care creează fără consimțământ imagini cu nuditate a femeilor ar putea fi vizate de interdicția privind tehnicile înșelătoare și manipulative utilizate în mod intenționat.

În cele din urmă, Actul legislativ privind serviciile digitale⁶, care a intrat în vigoare la 16 noiembrie 2022, include, de asemenea, dispoziții pentru identificarea și atenuarea riscurilor care decurg din răspândirea materialelor *deepfake* pe platformele online care își desfășoară activitatea în UE, precum și mecanisme de marcare. Obligațiile de diligență necesară impuse pe mai multe niveluri furnizorilor de servicii intermediare variază de la politici de moderare a conținutului și mecanisme de notificare, până la sisteme de soluționare a plângerilor, evaluări ale riscurilor, măsuri de atenuare și posibile sancțiuni pentru a combate diseminarea ilegală de materiale *deepfake*.

Concluzie

Comisia recomandă Comisiei PETI să ia în considerare aceste noi acte legislative la examinarea petițiilor. De asemenea, Comisia va continua să coopereze cu Comisia PETI pentru a asigura punerea în aplicare eficace a acestor acte juridice și pentru a

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package>

elimina utilizarea abuzivă a IA pentru generarea de forme de *deepfake* inacceptabile.